

Bruksela, 14 stycznia 2025 r.
(OR. en)

5037/25

LIMITE

ECOFIN 30
UEM 29

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	ZALECENIE RADY mające na celu likwidację nadmiernego deficytu w Polsce

ZALECENIE RADY

mające na celu likwidację nadmiernego deficytu w Polsce

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 126 ust. 7,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 126 TFUE państwa członkowskie unikają nadmiernego deficytu budżetowego.
- (2) Pakt stabilności i wzrostu opiera się na celu, jakim są zdrowe finanse publiczne jako sposób poprawy warunków sprzyjających stabilności cen oraz silnemu, zrównoważonemu i inkluzywnemu wzrostowi, którego fundamentem jest stabilność finansowa, pomagając tym samym w osiągnięciu celów Unii w zakresie zrównoważonego wzrostu i zatrudnienia.
- (3) W dniu 30 kwietnia 2024 r. weszły w życie zreformowane unijne ramy zarządzania gospodarczego. Ramy te obejmują rozporządzenie (UE) 2024/1263¹ z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97. W skład ram wchodzi również rozporządzenie Rady (UE) 2024/1264 zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97² w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu oraz dyrektywa Rady (UE) 2024/1265³ z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniająca dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich.
- (4) W dniu 26 lipca 2024 r. Rada stwierdziła, zgodnie z art. 126 ust. 6 TFUE, że w Polsce istnieje nadmierny deficyt wynikający z niespełnienia kryterium deficytu⁴.

¹ Dz.U. L, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² Dz.U. L 209, 2.8.1997, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>.

³ Dz.U. L, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>.

⁴ Dz.U. L, 1.8.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2133/oj>.

- (5) Art. 126 ust. 7 TFUE oraz art. 3 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1467/97 wymagają, aby Rada przyjęła zalecenie skierowane do danego państwa członkowskiego mające na celu likwidację nadmiernego deficytu w oznaczonym terminie. Zgodnie z art. 3 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1467/97 w zaleceniu tym określa się również sześciomiesięczny termin maksymalny na podjęcie przez dane państwo członkowskie skutecznych działań w celu skorygowania nadmiernego deficytu, który to termin może zostać skrócony do trzech miesięcy, jeżeli jest to uzasadnione powagą sytuacji. Ponadto w zaleceniu Rada ma zalecić państwu członkowskiemu wdrożenie ścieżki korekty wydatków netto⁵, która zapewnia obniżenie i utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB w terminie określonym w tym zaleceniu. W przypadku gdy procedura nadmiernego deficytu została wszczęta na podstawie kryterium deficytu, ścieżka korekty wydatków netto musi być zgodna z minimalną roczną korektą strukturalną wynoszącą co najmniej 0,5 % PKB, jako poziom odniesienia dla lat, w których oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy wartość odniesienia. W okresie przejściowym obejmującym lata 2025, 2026 i 2027 Komisja może skorygować ten punkt odniesienia w celu uwzględnienia wzrostu płatności odsetek przy ustalaniu proponowanej ścieżki korekty na te lata, biorąc pod uwagę motyw 23 rozporządzenia Rady (UE) 2024/1264.

⁵ Zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263 „wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o wydatki z tytułu odsetek, działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

- (6) W związku z przedłożeniem krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego, zgodnie z art. 11 i art. 36 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1263, w decyzji Rady z dnia 26 lipca 2024 r. uwzględniono fakt, że kolejny etap procedury nadmiernego deficytu, a mianowicie przedłożenie przez Komisję zalecenia dotyczącego zalecenia Rady przyjmowanego na mocy art. 126 ust. 7 TFUE w sprawie korekty nadmiernego deficytu, nastąpi wraz z przyjęciem przez Komisję opinii w sprawie projektów planów budżetowych państw członkowskich strefy euro na mocy art. 7 rozporządzenia (UE) nr 473/2013. Podejście to pozwala zapewnić spójność między wymogami budżetowymi w ramach procedury nadmiernego deficytu a ścieżką dostosowania określoną w średniookresowych planach budżetowo-strukturalnych. Harmonogram ten oraz rozdzielenie decyzji przyjmowanych na mocy art. 126 ust. 6 i art. 126 ust. 7 ma charakter wyjątkowy i wiąże się z przejściem na nowe ramy, a zatem nie stanowi precedensu.
- (7) W 2023 r. realny PKB w Polsce wzrósł o 0,1 %. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że w 2024 r. wzrost gospodarczy wyniesie 3,0 % dzięki dodatniemu wpływowi spożycia prywatnego i publicznego oraz inwestycji, a także pomimo ujemnego wpływu ze strony eksportu netto. Oczekuje się, że w 2025 r. realny PKB wzrośnie o 3,6 %, z uwagi na spożycie prywatne i publiczne oraz inwestycje, które wpływają korzystnie na wzrost, mimo że wpływ eksportu netto na wzrost pozostanie ujemny. Oczekuje się, że stopa bezrobocia wyniesie 2,9 % w 2024 r. i 2,8 % w 2025 r. Spodziewana jest obniżka inflacji – z poziomu 10,9 % odnotowanego w 2023 r. do 3,8 % w 2024 r.; w 2025 r. ma ona wynieść 4,7 %.
- (8) Według danych zweryfikowanych przez Eurostat w dniu 22 października 2024 r.⁶ deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w Polsce wyniósł w 2023 r. 5,3 % PKB. W prognozie Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniesie 5,8 % PKB w 2024 r. oraz 5,6 % PKB w 2025 r., a zatem będzie wyższy niż wartość odniesienia w obu tych latach. Prognozuje się, że deficyt strukturalny w 2024 r. wyniesie 5,3 % PKB i wzrośnie o 0,1 punktu procentowego w 2025 r.

⁶ Eurostat-Euro Indicators [Wskaźniki dotyczące euro, Eurostat], opublikowanie w dniu 22 października 2024 r. Zob: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22102024-AP>.

- (9) Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wynosił 49,7 % PKB na koniec 2023 r. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. spodziewany jest jego wzrost do 54,7 % PKB na koniec 2024 r. i do 58,9 % PKB na koniec 2025 r., a więc utrzyma się on na poziomie poniżej wartości odniesienia wynoszącej 60 % PKB.
- (10) W dniu 9 października 2024 r. Polska przedłożyła swój pierwszy krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny, zgodnie z art. 11 i art. 36 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1263. Plan ten obejmuje lata 2025–2028 i przedstawia dostosowanie fiskalne rozłożone na okres czterech lat. W zaleceniu w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Polski na lata 2025–2028 Rada zaleca ścieżkę wydatków netto, która uwzględnia wszystkie niezbędne wymogi ścieżki korekty i która powinna zostać zalecona jako ścieżka korekty wydatków netto w ramach procedury nadmiernego deficytu. Ścieżka korekty wydatków netto jest zatem zgodna z minimalną roczną korektą strukturalną wynoszącą co najmniej 0,5 % PKB jako poziom odniesienia dla lat, w których oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy wartość odniesienia, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) 1467/97.
- (11) Na podstawie ścieżki wydatków netto, która jest jedynym operacyjnym punktem odniesienia stosowanym do monitorowania zgodności i jest określona w zaleceniu Rady w sprawie zatwierdzenia planu Polski i w niniejszym zaleceniu, a także na podstawie ram średniookresowych prognoz Komisji Europejskiej dotyczących długu publicznego oraz prognozy Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych zmniejszy się z 5,8 % PKB w 2024 r. do poziomu 3,0 % do 2028 r. Podobnie – zgodnie z założeniami, które są podstawą planu – deficyt ma spaść poniżej jego wartości odniesienia, która wynosi 3 %, w 2028 r.
- (12) W oparciu o zalecaną ścieżkę korekty wydatków netto, ramy średniookresowych prognoz Komisji Europejskiej dotyczących długu publicznego oraz prognozę Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrośnie z poziomu 54,7 % PKB na koniec 2024 r. do 61,6 % w 2028 r.

- (13) Środki konsolidacji budżetowej powinny zapewnić trwałą korektę nadmiernego deficytu, a jednocześnie powinny być ukierunkowane na poprawę jakości i struktury finansów publicznych, utrzymanie inwestycji i wzmocnienie potencjału wzrostu gospodarki. Reformy fiskalne i szersze reformy gospodarcze powinny trwale poprawić potencjał wzrostu i odporności gospodarki, a także wesprzeć stabilność finansów publicznych,
- (14) Rada przyjmuje do wiadomości, że dokładna metodyka do celów oceny skuteczności działań w kontekście nowych ram budżetowych nie została jeszcze w pełni opracowana, i w związku z tym uważa, że uzasadnione jest szybkie przeprowadzenie dyskusji na temat tej metodyki.
- (15) Zgodnie z art. 8 ust. 3 rozporządzenia 1467/97 decyzję Rady o uchyleniu procedury nadmiernego deficytu podejmuje się zgodnie z art. 126 ust. 12 TFUE wyłącznie w przypadku, gdy deficyt został obniżony do poziomu poniżej wartości odniesienia, a prognozy Komisji wskazują, że sytuacja ta utrzyma się w bieżącym i kolejnym roku,

NINIEJSZYM ZALECA:

1. Polska powinna zapewnić, aby nominalna stopa wzrostu wydatków netto nie przekraczała maksymalnych wartości określonych w załączniku I.
2. Polska powinna zatem zlikwidować nadmierny deficyt do 2028 r.
3. Rada wyznacza termin 30 kwietnia 2025 r. na podjęcie przez Polskę skutecznych działań i przedstawienie niezbędnych środków wraz ze swoim rocznym sprawozdaniem z postępów za 2025 r., które ma zostać przedłożone Komisji zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) 2024/1263. Polska powinna następnie składać sprawozdania z postępów we wdrażaniu niniejszego zalecenia co najmniej raz na sześć miesięcy, aż do skorygowania nadmiernego deficytu.

Niniejsze zalecenie skierowane jest do Rzeczypospolitej Polskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca

Maksymalne stopy wzrostu wydatków netto (roczne i skumulowane stopy wzrostu, w ujęciu nominalnym)**Polska**

Rok		2025	2026	2027	2028
Stopy wzrostu (%)	Roczne	6,3	4,4	4,0	3,5
	Skumulowane*	19,6	24,9	29,9	34,4

* Skumulowane stopy wzrostu oblicza się poprzez odniesienie do roku bazowego 2023.